

Het stationsplein wordt de ontvangstlocatie voor de Entente Florale-jury in 2017. Van links naar rechts: Gert Veldhuizen (TFI), Frank Groeneweg (Griffoen Wasseenaar bv), Hans Hoek (Griffoen Wasseenaar bv) en René Priem (gemeente Leidschendam-Voorburg).

Groenbeheerder Priem: 'Klaar voor Entente Florale'

Totaalconcept voor vaste planten kleedt Voorburgse A-locatie aan voor deelname aan Entente Florale

De gemeente Leidschendam-Voorburg doet volgend jaar mee aan de Entente Florale. Ze wil de jury ontvangen op een locatie waar vijf jaar geleden flink in is geïnvesteerd: het stationsplein. Op deze locatie zet de gemeente momenteel de punten op de i: TFI Vitaler Groen prepareert de bodem op diepte, waarna Griffoen Wasseenaar bv het Green to Colour-concept toepast.

Auteur: Santi Raats

De gemeente wil op verschillende locaties in de gemeente een nieuwe aankleding met vaste planten volgens het Green to Colour-concept van Griffoen Wasseenaar. Het stationsplein Voorburg is één van die locaties.

A-locatie

Groenbeheerder René Priem van de gemeente Leidschendam-Voorburg licht toe: 'Dit plein is één van de A-locaties in ons Beheerkwaliteitsplan. Het is een A-locatie door de ligging naast het station

en bij het winkelcentrum Huygenskwartier. In 2012/2013 is het plein opnieuw ingericht. Een waterpartij is verdwenen en er is nieuwe bestrating en nieuwe verlichting gekomen voor meer veiligheid. We hebben er een meer open structuur van gemaakt. De meeste moeraseiken die hier op het plein stonden, hebben we gehandhaafd.'

Ontwerp deels oud beplantingsplan

Langs de weg heeft de gemeente *Populus alba* *Pyramidalis* aangeplant. Die bomen vallen een

passant op, omdat ze niet direct aansluiten bij het beeld dat de bestaande groep *Quercus palustris* oproept. Priem knikt en verklaart: 'De abelen zijn aangeplant om aan te sluiten op het oude beplantingsplan van Museum Hofwijck.' Priem wijst met een boog over onze hoofden naar een 17e-eeuws kasteeltje met daaromheen een gracht, dat niet meer dan 200 meter achter ons ligt. Het juweel is ooit gebouwd voor Constantijn Huygens. 'Vroeger strekte de tuin zich tot hier uit. Het geheel had de vorm van een mensenlichaam: het gebouw was

het hoofd, de tuin was de romp en de armen en de benen waren hier, voor het station. Met de aanleg van het spoor en de snelweg in de jaren zeventig is het huidige plein tot stand gekomen, waarin de oorspronkelijke abelen geen plek meer hadden. Voor zover mogelijk was, hebben we het oude beplantingsplan van het museum eer aangedaan.'

Groeiplaatsverbetering op diepte

Door de werkzaamheden aan het plein is de grond op plekken rond de moeraseden verdicht geraakt. Dat is te zien aan de verkleuring van de bladeren van de moeraseden. Gezien de aanwezigheid van bomen en de problematiek van de bodemgesteldheid heeft Griffioen Wassenaar contact en samenwerking gezocht met TFI. Gert Veldhuizen van TFI Vitaler Groen: 'In de ondergrond ligt nu puin van een oude rijweg. We passen de bodemverbetering toe op ca. 50 tot 80 centimeter diepte. Met nauwkeurig afgestemde druk brengen we scheuren en poriën aan in de onderliggende bodemlagen, die we met elkaar verbinden voor een aaneengesloten doorwortelbaar gebied. Gelijktijdig brengen we direct Perlite aan in de gemaakte scheuren en poriën, zodat de bodem open blijft. Door de betere bodemstructuur kan het regenwater beter zakken, maar ook beter bufferen, waardoor er in drogere periodes meer water beschikbaar is voor de planten en de bomen. Daarnaast brengen we er een stabiele wormenhumus in aan met de noodzakelijke bodembacteriën en nuttige bodemschimmels, zodat de groeiplaats optimaal is en de bomen dieper kunnen wortelen. Dat is vooral belangrijk omdat de boomwortels en de vaste planten van het Green to Colour-concept elkaar dan niet

beconcurreren. Ook dient de wormenhumus als extra 'accu' voor de bodem, waarin mineralen en vocht gebufferd kunnen worden voor de bomen en planten. Dat is belangrijk dicht bij zee, waar de bodem doorgaans schraler is en de wind zorgt voor extra verdamping bij bomen en planten.'

Veldhuizen sluit af: 'Bij bomen in verharding kun je deze bewerking het beste eenmaal in de zeven tot tien jaar doen. Maar hier staan de bomen in de open grond, waar het vallende loof en de mulch van het Green to Colour-concept dienen als voeding en door het bodemleven in de bodem worden getrokken. Met één TFI-behandeling is deze locatie voorgoed geholpen.'

Entente Florale-rondleiding

Nadat de storende lagen in de ondergrond zijn verholpen, gaat Griffioen aan de slag. Priem: 'We willen op deze locatie de jury van de Entente Florale ontvangen in 2017. Het moet de mooiste locatie van Voorburg worden, waarbij bovendien het hele ontwikkelingstraject duidelijk uit te leggen is. Het gazon dat er nu ligt, geeft geen optimaal beeld. De maaier zorgt bovendien voor ongewenste verdichting aan de voet van de bomen. We willen hier borders met vaste planten voor terug, die ook kleur brengen in het beeld. Vaste planten zorgen voor een beter bodemleven, wat ook goed is voor de bomen.'

Regiegemeente

Priem vervolgt: 'Tegelijkertijd wil onze gemeente steeds meer een regiegemeente worden. We verlangen zo min mogelijk onderhoud waar dat

ACHTERGROND

"Marktpartijen beginnen het totaalconcept te omarmen, maar alleen nog Griffioen biedt een goed totaalpakket aan"

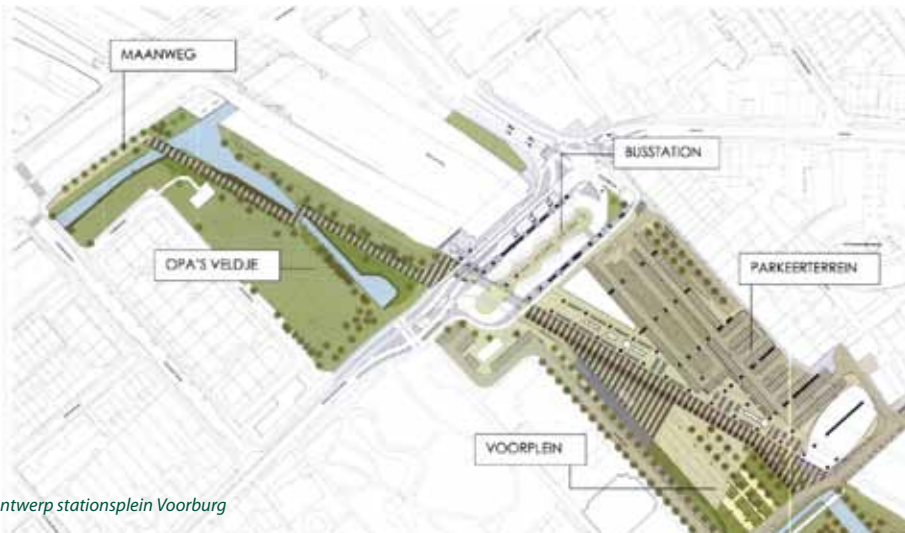
mogelijk is. Het concept Green to Colour is daarvoor uitermate geschikt. Het is merkbaar dat dit concept al in 2004 is ontwikkeld en inmiddels staat als een huis. Wij merken dit vooral aan de professionaliteit van het beeldmateriaal dat wij vooraf ontvangen. De impressies komen daardoor al tot leven. Met dit totaalconcept managet Griffioen Wassenaar de verwachtingen van A tot Z. Normaal gesproken moeten wij als gemeente het ontwerp maken, de beplanting uitzoeken, aanlegplannen maken, een inkooptraject doorlopen en daarna samenwerken met de aannemer. Deze taken liggen nu allemaal bij één partij. Wij kennen nog geen enkele hovenier die zo'n goed totaalpakket aanbiedt, maar de marktpartijen beginnen het totaalconcept zoetjes aan te omarmen. Dat merken we wel, maar die andere ontwikkelingen staan nog in de kinderschoenen. Er ligt op het moment van de reportage een onderhoudsvoorstel van Griffioen Wassenaar bij de gemeente.

Toplaag voor Green to Colour-vaste planten

Daarna is de beurt aan Griffioen Wassenaar. Hans

De vaste planten binnen één groeiseizoen. Een vergelijkbaar resultaat op de Hoge Rijndijk in Zoeterwoude.

Ontwerp stationsplein Voorburg

Hoek: 'We gaan de grasmat afschrapen en de ondergrond losmaken met een kleine hydraulische kraan, en eventueel nog bewerken met een frees. Tot op 9 centimeter diepte brengen we ons Green to Colour-substraat aan, tot een hoogte boven het maaiveld van zo'n 20 procent van het totaal, dus met een overhoogte van 3 centimeter. We houden rekening met inklinking. Verder bestaat het substraat dat we in het najaar toevoegen onder meer uit champignonmest. In het voorjaar is één van de extra bestanddelen een organische meststof. In de toplaag worden de vaste planten aangebracht.'

Onderhoud voorjaar

Eenmaal in het jaar moet men in actie komen voor het onderhoud van de vaste planten en dat is in het voorjaar. 'In maart maaien we alles met een kleine klepelmaaier af tot op 1 centimeter van het maaiveld en versnipperen verder alles wat er staat. Hiermee activeren we de slapende ogen van de planten. De mulch die uit de sneldraaiende klepelmaaier vrijkomt, blijft achter in de border en wordt opgenomen door de planten. We bemesten met een organische meststof, zodat die het aanjagen van de groei kan oppakken. Later wordt deze functie door de mulch overgenomen.'

Sortiment

Griffioen Wassenaar levert met het Green to Colour-concept een op maat gemaakt pakket dat bestaat uit een beplantingsplan met sortimentskeuze, grondbewerking, aanleg, onderhoud, maaien en bemestingsadvies. Alle vaste planten zitten in potmaat 11. De planten worden op de kwekerij

uit de potten gehaald en zonder pot geleverd. Hierdoor is er minder afval op het project en kan er sneller worden geplant. De potten worden hergebruikt. 'We hebben het beplantingsplan voorgelegd aan de gemeente. Zij zijn eindverantwoordelijk en hebben ons groen licht gegeven.'

Zijn collega Frank Groeneweg heeft de kennis van het sortiment in huis. 'We hebben voor dit plein hoofdzakelijk halfschaduw-/schaduwsortiment gekozen vanwege de aanwezigheid van bomen. Achterin komt wat hogere beplanting in diverse kleuren, onder meer *Persicaria amplexicaule*, *Aster divaricatus*, *Anemone hybr.* 'Honorine Jobert', *Aster na.* 'Barr's Blue', *Aster ager.* 'Asran' en *Clematis joui.* 'Praecox'. Wat meer naar de zonkant planten we bijvoorbeeld *Nepeta faas.* 'Walkers low', *Phlomis russelliana*, *Hemerocallis* rood en geel *Geranium* 'Rozanne'. Deze soorten geven wat meer kleur aan de zonzijde van de percelen. Er komen ook diverse vaste planten in kleine groepjes te staan, zoals *Aconitum*, *Calamagrostis* en *Aruncus*, ook in combinatie met bloembollen, zoals narcissen en *Allium*.'

Gemak voor de beheerder

Het sortiment is volgens Hoek net als alle facetten van het Green to Colour-concept gericht op gemak voor de groenbeheerder. De groenadviseur somt de meest in het oog springende voordelen op. 'De beplanting is sterkgroeiend en zit na één zomer helemaal dicht. Dan krijgt onkruid haast geen kans meer. Watergeven is per definitie onnodig bij de vaste planten uit het Green to Colour-concept. De soorten zijn sterk en in samenspel met hun goede groeiplaats. We garanderen dat het sortiment

De groeiplaatsvoorbereiding is belangrijk, zodat de Green to Colour-beplanting en de boomwortels **elkaar niet beconcurreren**

bestendig is tegen zout, hitte, droogte en geknaagd van dieren zoals konijnen. We zoeken soorten uit die dieren niet lekker vinden.'

Andere locaties

De andere locaties in Leidschendam-Voorburg waar de gemeente het Green to Colour-concept inzet, zijn de middenberm van de Oostendeweg richting Leidschendam, en een deel van de middenberm van de Prins Bernhardlaan. Priem legt uit: 'Middenbermen zijn lastig te onderhouden. Je kunt er moeilijk of helemaal niet met maaimachines bij en groenwerkers en het verkeer moeten elkaars veiligheid in de gaten houden. Onderhoudsintensief groen past daar perfect. Ook is het Green to Colour-concept bij het stadskantoor uitgerold. Op deze locatie komen veel mensen; het moet representatief ogen en er dus perfect uitzien.'

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-6413

René Priem, groenbeheerder bij de gemeente Leidschendam-Voorburg

Gert Veldhuizen

Hans Hoek

Frank Groeneweg